

Agitatorer føle sig brødløse eller flove, naar dette gennemføres, men skulde det blive Tilfældet, vil det ikke i særlig Grad bedrøve mig. Men jeg vil sige: Alting med Maade, og een Ting er at afløse Ejendomsskylden eller forandre den til en Grundværdibeskatning, et andet er at overføre samtlige Skatter eller en meget stor Del af Skatterne paa Jorden. Det er jo det, der fremstilles som Georgeismens egentlige Maal, som mange ret-tænkende Mennesker gyser for at se realiseret. Det behøver man dog neppe at være bange for, for det lader sig ikke praktisere. Man har navnlig forespejlet Folk — og det er vel derved, det har faaet noget mere Tilslutning, end det fortjente —, at derved vilde det sociale Spørgsmaal blive løst. Det vil sige, derved vilde navnlig Gaardene blive udstykket, der vilde derved blive billigere Jord at faa. Ja, det er rigtigt, Jorden vilde blive billigere. Og hvor meget? Nøjagtig saa meget, som det forøgede Skattebeløb kapitaliseret andrager. Jordprisen bestemmes jo nemlig ikke alene af Skatterne, den bestemmes af Produktpriserne, som igen bestemmes af Verdensmarkedet, af Prisen paa Arbejdskraft o. s. v., og dette har vel nok saa megen Indflydelse som Beskatningen. Men Beskatningen har selvfølgelig ogsaa megen Indflydelse, og hvis vi paalægger nye eller forøgede Skatter, maa man forudsætte, at Jorden vil falde lige saa meget i Pris, hvis ikke andre Omstændigheder træder til, som Skattebeløbets Forøgelse kapitaliseret andrager. Men saa vil den nye Ejer jo ingen som helst Fordel faa, for det, han kommer til at betale mindre i Rente, kommer han nøjagtigt til at betale mere i Skat. Jeg kan derfor ikke begribe, at man kan mene, at der skulde ligge nogen Fordel for de Landmænd, som maatte tænke paa at købe Ejendom, i, at vi forøger Jordbeskatningen. Og saa er der en Ting til. De nuværende Ejendomsbesiddere vil, hvis man overvælder meget store Skatter paa Grundværdien, miste største Delen af deres Formue, saaledes at den unge Mand fra et Landbohem, som skulde have lidt Kapital med, kun vil have lidt eller intet at møde med. En væsentlig Forøgelse eller i det hele taget en Forøgelse af Grundværdibeskatningen, enten det nu er i Form af Ejendomsskyld eller Jordværdiskat, er jeg en bestemt Modstander af, og det Standpunkt har mit Parti jo ogsaa opretholdt for Statens Vedkommende, idet Skatten til Staten paa fast Ejendom jo ikke er steget, eller i alt væsentligt ikke steget, hvorimod

den for Kommunernes Vedkommende har været stærkt stigende. Der ligger altsaa ikke noget Program, der ligger ikke nogen social Reform i at forøge Skatten paa Jorden, man faar ikke af den Grund mere udstykket; det gøres paa en let og naturlig Maade bedst ved at benytte de nuværende Udstykningslove. Selvfølgelig, det maa man gøre sig klart, de 35.000 nye Danske, der hvert Aar rykker frem og beder om Brød og Beskæftigelse, skal vi ikke staa ligegyldige overfor, det er jo ikke deres Skyld, at de rykker frem, og vi maa stille dem saa gunstigt, som vi kan; men det kan heller ikke hjælpe at lave et Luftspejlingssystem, som kun vil gøre Skade og ikke gavne disse Folk, og et saadant vilde en stærk Forøgelse af Jordbeskatningen være, foruden at den ganske vilde ødelægge Realkreditlen eller i alt Fald ryste den meget stærkt — det skal jeg dog lade ligge. Jeg er ikke nogen Tilhænger af dette. Men selve dette, om man skal have en Grundværdibeskatning i Stedet for Ejendomsskyld, eller rettere Ejendomsskyldens Omdannelse til Grundværdibeskatning, giver ikke nogen meget stor Skatteforskydning, og da navnlig ikke, naar man kombinerer den med en Bygningsafgift, som det har været Tilfældet for Statens Vedkommende, og som ogsaa nu foreslaas her. Paa den Maade giver det jo ikke meget store Skatteomvæltninger, og navnlig da ikke i Betragtning af de Skatteomvæltninger, vi har oplevet, og som ogsaa det ærede Medlem Hr. Martin Hansen var inde paa: den mægtige Forøgelse af Formueskatten til Staten, Forandringerne i den indirekte Beskatning ved, at den læsses over paa enkelte Positioner, medens de fleste som Følge af Kronens Tilbagegang er faldet. Der har vi haft de allerstørste og voldsomste Omvæltninger i Beskatningen. Nu vil jeg indrømme, at saadanne Omvæltninger maa vi ikke være udsat for i den direkte Beskatning, denne bør saa vidt muligt være fast. Men der er ikke — det vil jeg gerne sige til de Konservative — nogen som helst Revolution i Ejendomsskyldens Forandring til Grundværdibeskatning, navnlig naar man kombinerer den med en Bygningsafgift, og naar man forlanger lige Skat paa lige Jord. Det er for det første et retfærdigt Princip, og jeg kunde gerne sige, at det er et godt konservativt Princip, et i bedste Forstand godt konservativt Princip. Saa længe de danske Husmænd staaar paa det, er der ingen Grund til at ryste, og